

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie B. P.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 28 stycznia 2021 r.

zażalenia skazanej B. P.

na zarządzenie z-cy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 grudnia 2020 r., II AKo (...), o odmowie przyjęcia wniosku skazanej o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w R., sygn. akt II K (...),

postanowił

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

B. P. wystąpiła do Sądu Apelacyjnego w (...) o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w L. z dnia 6 czerwca 2017 r., sygn. akt XI Ka (...), utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 23 września 2016 r., sygn. akt II K (...), którym to wyrokiem została ona uznana za winną popełnienia czynu zabronionego zakwalifikowanego z art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to skazana na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat oraz karę 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 10 zł.

Zarządzeniem z dnia 8 grudnia 2020 r., sygn. akt II AKo (...), z-ca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) odmówił przyjęcia wniosku skazanej o wznowienie postępowania wobec braku uzupełnienia

wymogu sporządzenia i podpisania przedmiotowego wniosku przez adwokata lub radcę prawnego.

W terminie ustawowym zażalenie na to postanowienie wniosła skazana. Z treści środka odwoławczego wynika, że zdaniem skarżącej, postępowanie w jej sprawie nie zostało przeprowadzone prawidłowo, a zeznania świadków oskarżenia zostały złożone pod naciskiem organów ścigania. Informacji tych nie wykorzystał obrońca z urzędu wyznaczony skazanej w celu zbadania sprawy Sądu Rejonowego w R., sygn. akt II K (...), wobec czego powinno dojść do wyznaczenia nowego obrońcy z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesione zażalenie nie jest zasadne. Podstawą odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania był brak sporządzenia i podpisania tego pisma procesowego przez adwokata albowiem skazana – wezwana pismem z dnia 16 listopada 2020 r. (otrzymanym w dniu 20 listopada 2020 r.) do uzupełnienia braku formalnego w postaci sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania przez adwokata lub radcę prawnego - nie uzupełniła tych braków, przez co jej inicjatywa nie spełnia ustawowych wymagań obowiązujących w tym zakresie.

W motywach zaskarżonego zarządzenia trafnie podkreślono, że instytucja wznowienia postępowania ma ściśle określone wymagania formalne, do których należy sporządzenie stosownego wniosku przez tzw. podmiot fachowy, czyli – w tym wypadku – adwokata lub radcę prawnego. Dlatego przecież skazanej B. P. wcześniej wyznaczono obrońcę z urzędu w celu zbadania sprawy Sądu Rejonowego w R. (wyrok z dnia 23 września 2016 r., sygn. akt II K (...)) i sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie, ewentualnie nadesłania opinii o braku podstaw do wystąpienia z takim wnioskiem. Po analizie akt sprawy II K (...), obrońca z urzędu wyraził opinię, że nie znajduje podstaw do sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania i obszernie uzasadnił swoje stanowisko. W zaistniałej sytuacji z-ca Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) zwracał się do autorki wniosku o uzupełnienie braku formalnego w postaci spełnienia wymagania sporządzenia

wniosku o wznowienie postępowania przez adwokata lub radcę prawnego. Ten brak nie został uzupełniony do chwili obecnej, a skazana wniosła jedynie o wyznaczenie innego obrońcy z urzędu – wskazując go imiennie. Nie wykazano jednak podstaw do podjęcia takiej decyzji.

Analiza opinii sporządzonej przez adw. B. M. nie daje podstaw do twierdzenia, że nie rozważył on argumentów i okoliczności podnoszonych obecnie przez skarżącą jako potencjalnych podstaw do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w R., sygn. akt II K (...). Z wcześniejszej korespondencji skazanej wynika, że wyznaczony obrońca kontaktował się z nią i znane mu były okoliczności związane z relacjami składanymi w innych postępowaniach przez świadków, którzy obciążali skazaną B. P. w sprawie Sądu Rejonowego w R., sygn. akt II K (...). Obrońca przywołuje zresztą te kwestie w swojej opinii, ale wyraża przekonanie, że dla skutecznego powołania tego argumentu w postępowaniu wznowieniowym, niezbędne jest uzyskanie orzeczenia stwierdzającego, że w związku z postępowaniem prowadzonym przeciwko skazanej dopuszczono się przestępstwa. Kwestionowanie przez skazaną tego poglądu, nie uzasadnia jednak wyznaczenia jej nowego obrońcy z urzędu, skoro prawo do skorzystania z pomocy profesjonalnego pomocnika procesowego zostało prawidłowo zrealizowane. Nie ma w szczególności żadnych podstaw do uwzględnienia żądania wyznaczenia kolejnym obrońcą z urzędu konkretnego adwokata w szczególności, gdy nie wykazano naruszenia obowiązku starannego działania po stronie dotychczasowego obrońcy.

Przypomnieć na koniec trzeba, że stosownie do dyspozycji art. 545 § 2 k.p.k., wniosek o wznowienie postępowania (o ile nie pochodzi od prokuratora) jest objęty przymusem adwokackim. Oznacza to bezwzględny obowiązek sporządzenia i podpisania tego pisma procesowego przez adwokata lub radcę prawnego. W tej sprawie – jak wiadomo – wymaganie ustawy procesowej obowiązujące w tym względzie, nie zostało spełnione. Istnienie tej przeszkody formalnej oraz jej skutki procesowe uniemożliwiają ustosunkowanie się do wypowiedzi skarżącej zawartych w zażaleniu, a dotyczących potrzeby porównania wypowiedzi świadków w innych sprawach oraz przeprowadzenia nowych dowodów, np. opinii sądowo-psychiatrycznej. Merytoryczna kontrola w tym zakresie oraz ewentualne

uzupełnienie postępowania dowodowego w drodze przeprowadzenia dowodów dotychczas nieznanych sądowi może bowiem nastąpić dopiero po złożeniu wniosku odpowiadającego wymaganiom proceduralnym określonym w przepisach kodeksu postępowania karnego. Natomiast w realiach tej sprawy nie doszło jeszcze w ogóle do wszczęcia postępowania wznowieniowego.

Zauważyć jedynie trzeba, że złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanej nie jest ograniczone terminem (arg. ex. art. 542 § 5 k.p.k.), wobec czego – w razie powstania możliwości spełnienia formalnych wymagań ustawowych o jakich była wyżej mowa – otwarta pozostanie droga do wystąpienia z wnioskiem odpowiadającym tym wymaganiom.

W sytuacji, gdy skarżąca B. P. nie wykazała aby zakwestionowane zarządzenie dotknięte było jakąkolwiek wadą natury faktycznej lub prawnej, należało postanowić, jak na wstępie.